

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR

503. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ EHSV VE DNECH 10. A 11. PROSINCE 2014

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Výzkum a inovace jako zdroj růstu v budoucnu

COM(2014) 339 final – SWD(2014) 181 final

(2015/C 230/09)

Zpravodaj: Gerd WOLF

Dne 10. června 2014 se Evropská komise, v souladu s článkem 304 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Výzkum a inovace jako zdroj růstu v budoucnu

COM(2014) 339 final – SWD(2014) 181 final.

Specializovaná sekce Jednotný trh, výroba a spotřeba, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 19. listopadu 2014.

Na 503. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 10. a 11. prosince 2014 (jednání dne 11. prosince 2014), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor jednomyslně následující stanovisko.

1. Shrnutí a doporučení

1.1 Výbor jednoznačně podporuje cíl, který Komise ve sdělení vytyčila, i navrhovaná opatření pro jeho dosažení. Jejich provádění však spadá především do působnosti členských států.

1.2 Vzhledem k tomu, že Komise nemůže dostatečně ovlivňovat politiku členských států v této oblasti, Výbor apeluje na dobrou vůli, konstruktivní přístup a rozhodnost všech zúčastněných subjektů, aby tomuto naléhavému, avšak náročnému úkolu přisoudily prioritu a aby jej vytrvale a bez dodatečné administrativní zátěže dovedly do zdárného konce.

1.3 Za prvořadé zde Výbor považuje tyto úkoly:

— vybudovat a dále posílit špičkové kapacity v oblasti výzkumu a vývoje a inovační střediska a vycházet při tom z doposud nejúspěšnějších příkladů; přizpůsobit tomuto cíli vysokoškolské vzdělávání a vybavení a zapojení vysokých škol,

- dostatečně a udržitelně podporovat základní výzkum, který je živnou půdou pro budoucí inovace,
- vytvořit takové společenské klima, které bude inovace podporovat, akceptovat a odměňovat. Identifikovat, vyhodnotit a případně zmírnit či zcela odstranit administrativní, hospodářské a sociální překážky, které jim brání,
- dostatečně podporovat a chránit malé a střední podniky, nově založené podniky a podniky sociální ekonomiky coby hlavní pilíře každé účinné inovační politiky,
- dokončit Evropský výzkumný a inovační prostor,
- vytvořit atraktivní a stabilní evropský trh práce pro výzkumné pracovníky a konečně účinně odstranit specifické sociální nevýhody.

1.4 Podrobnější vysvětlení je uvedeno v následujících kapitolách.

2. Obsah sdělení Komise (velmi stručné shrnutí)

2.1 Cílem tohoto sdělení je výrazně zvýšit potenciál výzkumu a inovací jakožto nezbytných faktorů pro obnovu růstu. Má se toho dosáhnout zvýšením kvality investic, jež jsou potřebné pro fiskální konsolidaci a mají být realizovány v rámci prorůstových strategií členských států.

2.2 Za tímto účelem Komise navrhuje:

i) V souladu s koncepcí fiskální konsolidace podporující růst je třeba, aby členské státy vydávaly prostředky především na činnosti podporující růst, zejména na výzkum a inovace.

ii) Tyto investice musejí jít ruku v ruce s reformami zvyšujícími kvalitu, účinnost a dopad veřejných výdajů a investice podniků do výzkumu a inovací.

iii) Členské státy se při tom mají zaměřit na tři hlavní osy reformy:

- kvalitu tvorby strategií a tvorby politik,
- kvalitu programů a mechanismů financování,
- kvalitu institucí realizujících výzkum a inovace.

2.3 Komise bude při tom členskými státy nápomocna a bude čerpat ze zkušeností získaných v rámci stěžejní iniciativy Unie inovací ⁽¹⁾ a Evropského výzkumného prostoru.

2.4 Kromě toho je nezbytné posílit širší ekosystém inovací a zavést pro tento účel vhodné rámcové podmínky pro evropské podniky.

2.5 Od zahájení Unie inovací již sice došlo ke znatelnému pokroku, přesto je nutné vyvinout další úsilí v zájmu:

- prohloubení jednotného trhu,
- usnadnění a diverzifikace přístupu k financování,
- posílení inovační kapacity veřejného sektoru,
- vytváření stabilních pracovních míst v činnostech založených na znalostech,
- vytvoření základny lidských zdrojů vybavených inovativními dovednostmi,
- podpory hraničního výzkumu,

⁽¹⁾ COM(2010) 546 final.

- posílení vnějšího rozměru politiky v oblasti výzkumu a inovací
- a pevnějšího začlenění vědy a inovací do společnosti.

2.6 Komise vyzývá Radu, aby toto téma v souladu se sdělením a návrhy Komise projednala.

3. Obecné připomínky Výboru

3.1 Výzkum a inovace, jež jsou těsně spjaty s historickým procesem osvícenství⁽²⁾, přinesly lidstvu během krátké doby největší posun z hlediska poznatků, zdraví, technických dovedností a prosperity, jakého kdy bylo dosaženo. Výzkum a inovace jsou hnací silou pro další hospodářský růst a sociální pokrok.

3.2 Tuto skutečnost si uvědomily i mimoevropské státy. Z tohoto důvodu se stupňuje mezinárodní hospodářská soutěž v oblasti znalostí a inovací. Především v Asii vznikají významná vědecká a technologická střediska a rychlým tempem se dále zvyšují výdaje na výzkum a inovační kapacita.

3.3 Výbor jednoznačně podporuje cíl, který Komise ve sdělení vytyčila, a navrhovaná opatření pro jeho dosažení, neboť jsou v souladu s jeho doporučeními, jež opakovaně předložil⁽³⁾.

3.4 O to naléhavější je tudíž otázka prosazení navrhovaných opatření a prostředků, které jsou pro tento účel k dispozici. Jak Komise uvádí, spadají příslušné problémy a úkoly z velké části do pravomoci členských států.

3.5 Aby mohla Komise finančně a cíleně ovlivňovat politiku členských států v oblasti výzkumu a inovací, lze v prvé řadě využívat prostředků v rámci programu **Horizont 2020**. Tyto prostředky mají jen nepatrný aktivační účinek, na což Výbor několikrát upozornil.

3.6 Výbor proto apeluje na dobrou vůli, konstruktivní přístup a rozhodnost všech zúčastněných subjektů, aby tomuto naléhavému úkolu přisoudily prioritu a aby jej postupně, vytrvale a bez dodatečné administrativní zátěže dovedly do zdárného konce.

3.7 To vyžaduje, aby byl učiněn pokrok ve všech členských státech Evropy. Cílem je zejména to, aby byly ve všech členských státech, hlavně v těch, jež jsou v tomto ohledu pozadu, vybudovány a posíleny moderní špičkové kapacity v oblasti výzkumu a vývoje a inovační střediska a aby bylo tomuto cíli přizpůsobeno vysokoškolské vzdělávání a vybavení. Evropa potřebuje vysoké školy světové úrovně, proto je třeba podporovat vysoké školy a výzkumná střediska jakožto zdroj inovativních pracovníků a nápadů.

3.8 Za tímto účelem je nezbytné především to, aby byly provedeny odpovídající strukturální reformy (včetně mezinárodního posuzování kvality) a aby byly na tyto úkoly cíleně přiděleny a využity také prostředky ze **strukturálních fondů EU a z Fondu soudržnosti**. Komise to musí vyžadovat a monitorovat. Umožní to uvolnit synergie a zmenšit rozdíly v inovacích v rámci Evropy.

3.9 Tam, kde ještě neexistuje moderní a úspěšný vědecký a výzkumný systém, musí být takovýto systém vytvořen na základě výměny zkušeností a předávání osvědčených postupů. Tímto úkolem je třeba pověřit vynikající a zkušené odborníky, jimž musí být přiznána a poskytnuta individuální odpovědnost a potřebný prostor a zaručeny dostatečné prostředky. Zde může být velice přínosná také koncepce **partnerství pro excelenci (twinning for excellence)**, v níž převezmou roli partnerů již existující klustry excelence.

3.9.1 Výbor ovšem varuje před nadměrným sjednocováním a následným zánikem systémové konkurence, která je potřebnou živnou půdou pro budoucí inovace. Z tohoto důvodu varuje i před příliš formalizovanými kritérii hodnocení. Mezinárodní vzájemné hodnocení je naproti tomu nejlepším dostupným a nezbytným opatřením pro to, aby mohla být posuzována a zaručena potřebná kvalita výzkumu a vývoje v celé Evropě, i když mohou nastat určité problémy při posuzování převratnějších myšlenek.

⁽²⁾ *Science as Public Culture* – Jan Golinski – Cambridge University Press.

⁽³⁾ Například Úř. věst. C 132, 3.5.2011, s. 39. Úř. věst. C 181, 21.6.2012, s. 111. Úř. věst. C 44, 15.2.2013, s. 88. Úř. věst. C 76, 14.3.2013, s. 31. Úř. věst. C 76, 14.3.2013, s. 43. Úř. věst. C 341, 21.11.2013, s. 35. Úř. věst. C 67, 6.3.2014, s. 132.

3.10 Mezi okamžikem investování do výzkumu a inovací a okamžikem, kdy výsledné inovace začnou přinášet výsledky, však někdy uplyne spousta času, je tedy velice obtížné předvídat a posoudit příčinnou souvislost.

3.11 Již odedávna je však jasné, že hospodářská výkonnost a prosperita státu – pokud nespočívá hlavně na dostupnosti surovinových zdrojů – je především spojena s jeho investicemi do výzkumu a inovací a z nich plynoucí schopností inovovat.

3.12 Evropa tedy potřebuje výkonný a otevřený společný výzkumný prostor, který bude přitahovat nejnadanější jedince z celého světa a přizpůsobí tomu svou přistěhovaleckou politiku a v jehož rámci budou vnitrostátní vědecké systémy, jež ho budou tvořit, účinněji spolupracovat na evropské úrovni a budou se více propojovat navenek s nejúspěšnějšími mezinárodními institucemi.

3.13 Evropa potřebuje rovněž politické úsilí a takové společenské klima, které bude inovace podporovat, akceptovat a odměňovat a vytvoří předpoklady pro angažované podnikání. To mimo jiné vyžaduje, aby byly identifikovány, vyhodnoceny a případně zmírněny či odstraněny administrativní, hospodářské a sociální překážky, které inovacím brání, aby se tak zlepšil a posílil inovační ekosystém.

3.14 Za tímto účelem budou muset členské státy EU vyvíjet takovou politiku v oblasti výzkumu a inovací, která skloubí vnitrostátní kroky s evropskými a mezinárodními iniciativami a povede ke spolupráci politických činitelů, vědeckých pracovníků, podnikatelských subjektů a občanské společnosti, a to i na evropské úrovni, bude však rovněž propojena s místními či regionálními iniciativami.

3.15 Vedle výzkumu a inovací financovaných z veřejných prostředků jsou to totiž především podniky, které samy výrazně investují do výzkumu a vývoje, jež pak přinášejí úspěchy na trhu v podobě nových produktů, služeb a postupů. Tyto podniky, včetně podniků sociální ekonomiky, rozhodující měrou přispívají k upevnění evropské pozice na světových trzích prostřednictvím inovací a k vytváření resp. zachování pracovních míst v Evropě.

3.16 Bohužel to neplatí pro všechny velké podniky. Příčinou může být systémem daná nechuť jejich vedení podstupovat tržní rizika⁽⁴⁾ spojená s tzv. disruptivními technologiemi. Letadla totiž nebyla vynalezena a dále rozvíjena lodářským či železničním průmyslem a stejně tak nebyly inovace vyvinuté firmami Microsoft a Apple dílem elektronických koncernů, které vévodily trhu dříve.

3.17 Nové nápady proto často přinášejí nebo uvádějí na trh podnikaví jedinci, mezioborové týmy či dokonce „outsideři“. Z tohoto důvodu hrají malé a střední podniky, nově založené podniky a podniky sociální ekonomiky velice důležitou roli. Jedním z hlavních pilířů každé účinné inovační politiky tedy musí být jejich dostatečná podpora a ochrana.

3.18 Jak již bylo podrobně rozebráno ve stanovisku týkajícím se Unie inovací⁽⁵⁾, existuje mimoto značný potenciál pro inovace v celém spektru lidských interakcí a organizací, včetně podniků sociální ekonomiky. Ty zahrnují celou oblast vědecké, hospodářské a sociální činnosti, o čemž pojednávají ostatní kapitoly. Inovace přitom nemusí být nutně plodem systematického výzkumu a vývoje, nýbrž mohou vzejít z praxe a ze zkušeností, jež v ní byly nabyty. Patří sem mimo jiné:

— inovační pracoviště,

— spolupráce mezi sociálními partnery a zástupci občanské společnosti,

— sociální inovace, jež by měly naplňovat ty potřeby, kterými se trh ani veřejný sektor dostatečně nezabývají,

⁽⁴⁾ Viz například Clayton M. Christensen, *The Innovator's Dilemma*, Harper Business.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 132, 3.5.2011, s. 39.

— význam zaměstnanců jakožto zdroje znalostí a myšlenek.

Výbor opětovně ⁽⁶⁾ podpořil to, že má Komise v úmyslu takovéto inovace rozsáhle podporovat.

4. Konkrétní připomínky Výboru

4.1 Výbor opakuje, že výzkum a inovace jsou sice do značné míry vzájemně provázány, mají však rozdílné znaky a daří se jim v odlišných pracovních podmínkách ⁽⁷⁾. Je důležité tyto odlišné pracovní podmínky samostatně uznat, ale současně je co nejlépe propojit.

4.2 Pokud jde o využívání veřejných prostředků – tedy finančních prostředků pocházejících z daní odváděných občany nebo podniky a spravovaných demokratickým způsobem –, upozornil Výbor před nedávnem ⁽⁸⁾ na to, že by se veškerá podpora ze strany Komise (pocházející samozřejmě z veřejných prostředků) měla soustředit na ty výdaje, které nejsou zcela vhodné k podpoře ze soukromých zdrojů. Obvyklé důvody mohou být následující:

- vývoj je velmi riskantní, ale v případě úspěchu je vyvážen značnými výhodami,
- vzniklé náklady jsou velmi vysoké a lze je pokrýt jen společně z několika veřejných zdrojů,
- časový úsek, během něhož mohou vzniknout uživatelné výhody, je příliš dlouhý,
- jedná se o horizontální či klíčové technologie (např. nové materiály),
- výsledky nelze snadno zpeněžit, nicméně jde o obecnou sociální nebo environmentální nutnost.

4.3 Výbor shrnuje svůj postoj k podpoře výzkumu a vývoje takto – v jejím rámci by:

- měl být v dostatečné míře podporován základní výzkum, a to jak za účelem rozsáhlejšího a podrobnějšího poznání přírody, tak coby živná půda pro nové nápady a základní inovace. V žádném případě se to nesmí omezit na tu část programu Horizont 2020, již má na starosti Evropská rada pro výzkum, nýbrž musí to být dostatečně zohledněno i ve všech ostatních částech tohoto programu,
- měla být respektována a hájena svoboda v oblasti vědy a výzkumu,
- měla být při zadávání výzkumných úkolů nejvyšším kritériem hodnocení excelence, jako tomu bylo doposud,
- měla probíhat mezinárodní spolupráce a měly by se spojovat kapacity,
- měl být vytvořen otevřený a atraktivní evropský trh práce pro výzkumné pracovníky – měly by být konečně účinně odstraněny či kompenzovány sociální nevýhody plynoucí z toho, že jsou příliš často zaměstnávání na dobu určitou a musí se za prací stěhovat do zahraničí,
- měly být rámcové podmínky a administrativní pravidla přizpůsobeny potřebám efektivně fungující vědy,
- měla být zajištěna optimální výměna vědeckých poznatků, přístup k nim a jejich předávání ⁽⁹⁾,
- měl být posílen mezinárodní rozměr Evropského výzkumného prostoru.

4.3.1 Výbor opakuje své výzvy ⁽¹⁰⁾, aby byla konečně účinně odstraněna sociální rizika a znevýhodnění výzkumných pracovníků spojená s nezbytnou a žádoucí přeshraniční mobilitou a nedostatkem stálých pracovních míst. Z tohoto důvodu vítá nedávnou iniciativu Komise (RESAVER) ⁽¹¹⁾, jejímž cílem je usnadnit mobilitu výzkumných pracovníků v Evropě prostřednictvím nového celoevropského penzijního fondu. Tato iniciativa má výzkumným pracovníkům umožnit přechod z jednoho členského státu do druhého, aniž by si museli dělat starosti ohledně zachování svých důchodových práv. Výbor to považuje za krok správným směrem, nemůže zde však zatím posoudit vhodnost zvoleného přístupu.

⁽⁶⁾ Viz poznámka pod čarou č. 3.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 218, 11.9.2009, s. 8.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 67, 6.3.2014, s. 132.

⁽⁹⁾ Viz Úř. věst. C 218, 11.9.2009, s. 8.

⁽¹⁰⁾ Viz Úř. věst. C 110, 30.4.2004, s. 3 (není k dispozici v češtině) a opět Úř. věst. C 76, 14.3.2013, s. 31.

⁽¹¹⁾ Tisková zpráva Komise ze dne 1. října 2014.

4.3.2 Výbor se v tomto stanovisku nezabývá konkrétními oblastmi výzkumu, protože je podrobně rozebral ve svém stanovisku k programu Horizont 2020. Opakuje, že i v tomto ohledu je třeba dostatečně stimulovat programové cíle jednotlivých členských států.

4.4 Výbor shrnuje svůj postoj k podpoře inovací takto – inovace zpravidla vznikají:

- za účelem vyřešení společenských potřeb a výzev nebo odstranění nedostatků, ať už techničtějšího či spíše sociálního rázu,
- během vývoje nebo vylepšování výrobku s cílem zvýšit jeho kvalitu či prodej,
- na základě nových poznatků základního výzkumu umožňujících lépe řešit již známé problémy,
- jako výsledek nových nápadů přinášejících zcela nové možnosti například v oblasti přemísťování (letadla), navigace (GPS) nebo komunikace a ulehčování práce (Internet),
- pro uspokojení dříve neodhalených potřeb,
- jakožto nástroj sloužící výzkumu nebo jako jeho vedlejší produkt. Může se jednat například o nové klíčové technologie. Názorným příkladem je *World Wide Web*, který vyvinula Evropská organizace pro jaderný výzkum (CERN) ⁽¹²⁾, jedna z předních institucí evropského výzkumu a výzkumných iniciativ, aby zpřístupnila výzkumné údaje vysokým školám a výzkumným institucím, jež spolupracují se střediskem v Ženevě, a aby je propojila s výzkumným programem. Jeho obrovský hospodářský a společenský potenciál nebyl v Evropě bohužel dostatečně rychle rozpoznán a využit. Ještě dnes se nedá plně odhadnout.

4.5 Tyto nápady lze přitom často přeměnit na inovace a inovační výrobky teprve založením nových podniků. Proto je jedním z nejdůležitějších politických opatření podpory inovací podporovat a usnadňovat zakládání těchto nových podniků a jejich přetrvání například v průběhu kritických prvních 5 až 10 let.

4.6 Inovace byly lidskému společenství obecně doposud vždy k užítku a určujícím způsobem tak přispěly k prosperitě a konkurenceschopnosti, přesto jim někdy stojí v cestě značné sociální a ekonomické překážky. Novinky jsou totiž v hospodářství, obchodě, společnosti a politice často zpočátku vnímány také jako hrozba.

4.7 Inovace mohou skutečně přinést převratné hospodářské nebo i společenské změny, které vytlačí jednotlivá odvětví a podniky, způsobí nejprve zánik pracovních míst nebo oslabí vládnoucí společenské třídy, a teprve v dlouhodobějším horizontu plně rozvinou svůj produktivní a všeobecně prospěšný potenciál. Příkladem jsou mechanický tkalcovský stav, zavedení sociálního partnerství, genetické inženýrství, Google, Amazon či zavedení technologií pro využití obnovitelných zdrojů energie. Kromě toho může dojít k přetížení přizpůsobivosti společnosti a hospodářství (amortizační cykly) v důsledku příliš rychlých změn způsobených inovacemi.

4.8 Z toho plynoucí obavy jednotlivých sociálních skupin přiměly Komisi k tomu, aby zavedla ⁽¹³⁾ pojem „odpovědného výzkumu a inovací“ ⁽¹⁴⁾. Vzhledem k tomu, že výzkum a inovace sehrály rozhodující úlohu jakožto hnací síla a základ dnešní úrovně života a znalostí a že byly určující živnou půdou historického procesu osvícenství, z něhož vzešly nejdůležitější myšlenky a nápady v oblasti lidských práv a rozdělení státní moci, se však Výbor domnívá, že je tento pojem zavádějící a jednostranný. Z tohoto důvodu doporučuje ještě jednou uvážit jeho vliv na hodnotu, již výzkumu a inovacím přisuzuje veřejnost.

⁽¹²⁾ <http://home.web.cern.ch/topics/birth-web>

⁽¹³⁾ Například www.consider-project.eu

⁽¹⁴⁾ Evropská komise, *Towards Responsible Research and Innovation in the Information and Communication Technologies and Security Technologies Fields* – ISBN 978-92-79-20404-3.

4.8.1 Výzkum a inovace se samozřejmě musí řídit platnými zákony a etickými zásadami.

4.8.2 Výše zmíněný požadavek ovšem platí i pro všechny ostatní činnosti v rámci společnosti, například pro lékařství, hospodářství, novinářství, zákonodárství, politiku či soudnictví. Z tohoto důvodu se Výbor domnívá, že není vhodné zavést pojem odpovědného konání pouze a výslovně pro výzkum a inovace.

4.9 Vedle těchto podstatnějších překážek je to však také dodržování celkové a velmi podrobné právní úpravy (která je navíc v Evropě roztržštěná), jež je dnes od podniků vyžadována a které spolu s důležitou otázkou financování působí zakladatelům inovačních podniků největší problémy.

4.9.1 Výbor proto opakuje své doporučení⁽¹⁵⁾, aby byla nově založeným podnikům, které nedosahují určité kritické velikosti, poskytnuta přiměřená karenční doba a manévrovací prostor. Dalo by se to uskutečnit zavedením ustanovení o výjimce, která by je po tuto dobu osvobodila od většiny jinak obvyklých administrativních povinností a různých právních předpisů, aby mohly nejprve prokázat svou šanci na úspěch z hospodářského a technického hlediska.

4.10 Výbor proto jednoznačně podporuje cíl Komise posílit širší ekosystém inovací a zavést vhodné rámcové podmínky stimulující k inovacím, což zdůraznil ve svých předchozích stanoviscích, na která výslovně odkazuje, pokud jde o další podrobná doporučení (například ohledně sociálních inovací). To především znamená, že je nutné identifikovat a odstranit překážky, které inovacím brání.

4.10.1 Může se například ukázat, že inovace omezují a stojí jim v cestě příliš podrobné technické předpisy a restrikce. Na to je třeba pamatovat například u detailních předpisů zavedených iniciativou Komise týkající se energetické účinnosti.

4.10.2 V souvisejících snahách musí jít o to, aby byla i v budoucnu co nejlépe a udržitelně zaručena prosperita, zdraví a bezpečnost občanů a spotřebitelů.

4.10.3 Mělo by se rovněž na základě historických příkladů prozkoumat, zda příliš striktní výklad zásady předběžné opatrnosti, například v oblasti ochrany spotřebitele nebo při vyvíjení nových léčebných postupů, nemůže negativně ovlivnit odvalu hledat nová, účinná řešení.

4.11 Výbor se ovšem domnívá, že to – přes nepopiratelné evropské úspěchy v oblasti výzkumu a vývoje a v řadě hospodářských odvětví – vyžaduje nejen dokončení vnitřního trhu a Evropského výzkumného prostoru, ale také prozkoumání hlubších důvodů, proč v Evropě panuje méně příznivá atmosféra pro inovace ve srovnání například s USA či s některými asijskými státy. Proč nejsou Google, Microsoft, Facebook nebo Monsanto evropskými podniky? Nebo proč Evropa nepřišla s něčím lepším, než je Google či Monsanto, s něčím, co by lépe odpovídalo potřebám občanů a vzniklo by ve sféře vlivu evropské politiky?

4.12 Jde tedy o to, aby veřejnost nevnímala inovace v prvé řadě jako riziko či dokonce hrozbu, ale jako příležitost pro dosažení dalšího pokroku, vytvoření nových pracovních míst, pro výkonnost evropského hospodářství a jeho konkurenceschopnost a pro utváření evropského sociálního modelu. Je zapotřebí nastolit novou, lepší rovnováhu mezi obezřetností a smělymi rozhodnutími, mezi malými riziky a velkými nebezpečími, mezi regulací a ponecháním dostatečného prostoru.

V Bruselu dne 11. prosince 2014.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Henri MALOSSE

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. C 132, 3.5.2011, s. 39.